

Nieuwsbrief

Peilstation Intensief Melden

April 2017

In deze nieuwsbrief kunt u lezen dat de incidentie van beroepsziekten over de afgelopen 5 jaar is gedaald, van ongeveer 250 naar zo'n 150 meldingen per 100.000 werknemers per jaar. Lieke Omvlee, onderzoeker bij het Coronel Instituut, zal door middel van interviews en focusgroepen de mogelijke oorzaken van deze daling in beeld brengen. Binnenkort hopen we u meer te kunnen vertellen over de uitkomst van dit onderzoek.

Pieco van Bodengraven, PIM arts sinds 2014, vertelt in deze nieuwsbrief over haar motivatie om deel te nemen aan PIM. Zij roept de collega-bedrijfsartsen op om meer werk te maken van preventie en om hierin als beroepsgroep een duidelijker signaal te geven in de richting van de werkgevers.

Op 30 juni vindt de 25^e Heijermanslezing plaats, ditmaal over beroepsziekten aan de bovenste extremiteit. Via de link in de nieuwsbrief kunt u zich aanmelden, u bent van harte welkom! Ook worden er dit jaar weer PIM workshops gehouden, een lijst van data en plaatsen vindt u aan het eind van deze nieuwsbrief. We wensen u veel leesplezier en graag tot ziens!

In dit nummer

25 ^e Heijermanslezing	2
Interview met een PIM-arts	2
PIM Meldingen 2016	3
PIM workshops 2017	5

Contactgegevens

Sanne de Vries
Nederlands Centrum voor Beroepsziekten
AMC/Coronel Instituut voor Arbeid en Gezondheid
Postbus 22660, 1100 DD Amsterdam
Tel: 020 566 37 03
pim@amc.nl

Teus Brand
Nederlands Centrum voor Beroepsziekten
AMC/Coronel Instituut voor Arbeid en Gezondheid
Postbus 22660, 1100 DD Amsterdam
Tel: 020 566 77 09

Henk van der Molen
Nederlands Centrum voor Beroepsziekten
AMC/Coronel Instituut voor Arbeid en Gezondheid
Postbus 22660, 1100 DD Amsterdam
Tel: 020 566 78 57

Heijermanslezing 30 juni: Beroepsziekten van het bewegingsapparaat

De 25e Heijermanslezing staat in het teken van de meest gemelde beroepsziekten van de bovenste extremititeit: schouderklachten, epicondylitis lateralis, en carpale tunnel syndroom. Monotoon of repetitief werk is hierbij de vaakst gerapporteerde risicofactor. Deze beroepsziekten zorgen voor langdurig verzuim en medische zorg. Diverse deskundigen zullen tijdens deze lezing hun visie hierop geven, zowel de laatste wetenschappelijke inzichten als richtlijnen voor de praktijk komen hierbij aan bod.

De Heijermanslezing zal plaatsvinden op vrijdagmiddag 30 juni in het AMC. Accreditatie voor bedrijfsartsen is aangevraagd. Bezoek onze website voor meer informatie en inschrijving: [programma Heijermanslezing](#).

Interview met een PIM-arts: Pieco van Bodengraven

Door Teus Brand

Je bent bedrijfsarts: wie ben je (werkkring, waar, hoe lang, populatie, aandachtsgebied)

Ik was pasgeleden 12,5 jaar in dienst bij Arbo Unie. Op de dag zelf had ik er geen erg in, maar mijn teammanager kwam later die week als verrassing langs met een bloemetje en een cadeaubon. Dat waardeerde ik toch wel zeer, hoewel het ook een beetje schrikken was hoe de tijd is omgevlogen!

Ik werk 24 uur per week, verdeeld over 3 dagen en dat is prima te combineren met de zorg voor mijn gezin met 2 kinderen van respectievelijk 5 en 8 jaar. Sinds ongeveer een jaar werk ik voor een landelijke klant, samen met een aantal collega-bedrijfsartsen verspreid over het land. In die 3 dagen heb ik de zorg voor ongeveer 1000 medewerkers, voornamelijk bestaande uit monteurs in de energiebranche en medewerkers van de planning en het management. Bij de monteurs zie ik veel klachten van het houdings- en bewegingsapparaat, bij de mensen van kantoor meer stress gerelateerde klachten. De monteurs hebben trouwens vaak lange dienstverbanden. Het is geen uitzondering als iemand op zijn 17^e bij het bedrijf is begonnen en er nu 40 jaar later nog steeds werkt.

De werkgever heeft al sinds lange tijd een providerboog met een breed zorgpakket voor diagnostiek en behandeling van genoemde klachten. Aan de kant van de preventie liggen er nog forse uitdagingen en zodoende ook voor het duurzaam inzetbaar houden van medewerkers die tijdens hun lange loopbaan gezondheidsklachten hebben ontwikkeld en nog een aantal jaren mogen, maar ook wel moeten doorwerken.

Hoe lang neem je al deel aan PIM en waarom?

Nog niet zo lang, ongeveer 3 jaar. De jaarlijkse PIM-workshop helpt me om de werkgerelateerdheid scherper op het netvlies te krijgen. En de discussies met collega's tijdens de workshop vind ik interessant en het motiverend. Ik hou er van om dan te merken dat er niet een waarheid is, zoals nooit in het leven.

Hoe vind je het om PIM-arts te zijn?

Ik vind heel motiverend. Het helpt me om de relatie met het werk beter in beeld te krijgen en te beoordelen. Ik neem nu ook meer tijd om een casus uit te zoeken en te melden als ik duidelijk heb, dat er sprake is van een beroepsziekte. Naar mijn idee is preventie bij veel bedrijven nog een ontwikkelpunt en moet dit in de toekomst meer aandacht krijgen om medewerkers daadwerkelijk langer inzetbaar te houden. Soms vraag ik me af of het werk echt niet wat lichter kan worden gemaakt. Dat lijkt me ook zeker een punt

voor verder beleid, zowel op het gebied van klachten van het houdings- en bewegingsapparaat als op het gebied van psychische overbelasting. Ik wil mijn collega-bedrijfsartsen oproepen hier ook voor te blijven staan en gaan. Dat zal op termijn zeker zijn vruchten afwerpen.

Je “mooiste” melding?

Een voor mij duidelijk puur werkgerelateerde burn out.

Ik vind het vaak moeilijk te beoordelen omdat de persoonlijkheid en privé omstandigheden ook van grote betekenis zijn, maar in dit geval was ik erg zeker van mijn “zaak”.

Het gaat om een jonge vrouw die in dienst komt als teamleider van een groep monteurs. Zij heeft nog geen ervaring in het leiding geven en krijgt weinig steun van het hogere management. Wel wordt zij geacht beleid uit te voeren wat door het hoger management wordt opgelegd. De club monteurs heeft zeer lange dienstverbanden en ageert tegen het nieuwe beleid. Zij steken hun onvrede niet onder stoelen of banken. Daardoor staan zij als “moeilijk” te boek. En daarbij komt nog dat er, zoals bij veel organisaties, meer moet worden gedaan met minder mensen. Hierop heeft zij een burn out ontwikkeld.

PIM meldingen jaar 2016

Ook dit jaar hebben we dankzij PIM weer een schatting kunnen maken van het vóórkomen van beroepsziekten in Nederland. De incidentie van beroepsziekten in 2016 wordt geschat op 161 per 100.000 werknemersjaren.

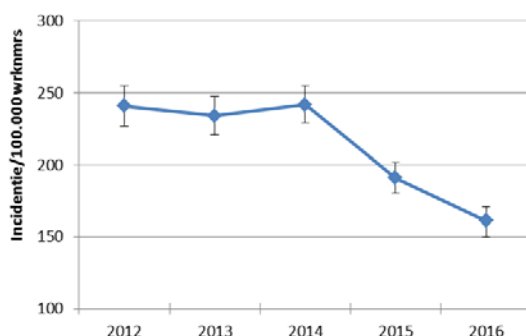
Meldingen

In 2016 zijn door de PIM-bedrijfsartsen in totaal 1088 meldingen van beroepsziekten gedaan, door 150 van de 192 bij PIM aangesloten bedrijfsartsen. Psychische aandoeningen (54%) en aandoeningen aan het houdings- en bewegingsapparaat (29%) vormen het merendeel van het aantal PIM meldingen. Meldingen van psychische aandoeningen komen met name uit de financiële sector, de overheid, het onderwijs en de zorg.

Incidentie

Voor 920 van de 1088 meldingen was de bijbehorende sectorpopulatie bekend (85%). Alleen deze meldingen kunnen worden gebruikt om de jaarincidentie te bepalen. De incidentie komt in 2016 uit op 161 per 100.000.

Zowel het aantal PIM meldingen als de incidentieschatter (figuur 1) laten een dalende trend zien. De daling in 2016 t.o.v. 2015 is echter grotendeels te verklaren doordat het NCvB sinds medio 2016 geen collectieve meldingen uit de bouw via Arbouw meer ontvangt.

Figuur 1. Incidentie beroepsziekten sinds 2012 op basis van PIM meldingen

Voor een betrouwbare schatting van de incidentie van beroepsziekten is het noodzakelijk dat we van PIM artsen een melding ontvangen van elke (vermoede) beroepsziekte, én dat we op de hoogte zijn van de actuele werknemerspopulatie. Wijzigingen in deze populatie kunt u sturen naar pim@amc.nl. Hartelijk dank alvast!

Incidentie beroepsziekten per economische sector

De onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal meldingen en de incidentiecijfers per 100.000 werknemers per economische sector, en het bijbehorende 95% betrouwbaarheidsinterval (95% BI), over 2016, aflopend gesorteerd op incidentie.

Tabel 1 Incidentiecijfers (per 100.000 werknemers) per economische sector in 2016

<i>Economische hoofdsectie</i>	<i>Aantal meldingen</i>	<i>Aantal artsen</i>	<i>Populatie</i>	<i>Incidentie</i>	<i>95% BI</i>
Bouwnijverheid	65	16	18.049	360	273-448
Vervoer en opslag	67	19	28.441	236	179-292
Financiële dienstverlening	64	15	28.193	227	171-283
Industrie	129	45	69.859	185	153-217
Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	244	51	132.234	185	161-208
Overheid en openbaar bestuur	85	28	49.872	170	134-207
Groot- en detailhandel	56	14	36.081	155	115-196
Landbouw, bosbouw en visserij	53	14	36.672	145	106-183
Energievoorziening	12	3	8.307	144	63-226
Onderwijs	78	21	55.078	142	110-173
Cultuur, sport en recreatie	6	6	6.635	90	18-163
Horeca, accommodatie en catering	4	3	4.746	84	2-167
Onroerend goed	3	2	3.600	83	0-178
Informatie en communicatie	19	9	23.965	79	44-115
Extraterritoriale organisaties	1	1	1.525	66	0-194
Waterleidingbedrijven en afvalbeheer	3	3	5.409	55	0-118
Huishoudens	1	1	1.872	53	0-158
Persoonlijke dienstverlening	15	10	29.425	51	25-77
Delfstofwinning	1	1	2.020	49	0-147
Zakelijke dienstverlening (specialistisch en advisering)	4	3	8.357	48	34-700
Zakelijke dienstverlening (ondersteuning)	10	7	22.722	44	17-71
Totaal periode (gewogen) 2016-01-01 t/m 2016-12-31	920	145	573.061	161	150-171

PIM workshops 2017

In de PIM workshops van 2017 zal aandacht besteed worden aan de recent verschenen registratierichtlijnen en is er ruimte voor het bespreken van de eigen casuïstiek.

De data en plaatsen voor 2017 zijn:

Plaats	Datum
	februari
Amsterdam	dinsdag 14-02
	April
Zwolle	vrijdag 7-04
Eindhoven	vrijdag 14-04
	Mei
Amsterdam	dinsdag 9-05
	Juni
Amsterdam	dinsdag 20-06
	September
Amsterdam	vrijdag 8-09
	Oktober
Eindhoven	dinsdag 10-10
	November
Amsterdam	vrijdag 3-11

Workshopbegeleiders: Annet Lenderink, Henk van der Molen, Jan Bakker, Paul Kuijer en Teus Brand

Tijd: 13:30-17:30

Circa 20 deelnemers per workshop, gratis voor PIM deelnemers

Voor deze workshop worden 4 accreditatiepunten toegekend.

Mocht u zich nog niet voor één van deze workshops hebben opgegeven, dan kunt u dit alsnog doen door een email te sturen naar pim@amc.nl. Deelname is nog mogelijk voor de workshops in Amsterdam.